

Отже, ефективність розвитку дослідницької компетенції на заняттях з іноземної мови залежить від цілеспрямованого відбору змісту, методів та організаційних форм навчальної підготовки студентів на основі поєднання традиційного та інноваційного підходів, що сприяє стимулюванню пізнавального інтересу студентів до самостійного проведення дослідницької діяльності.

Список використаних джерел

1. Тарнопольський О.Б., Кабанова М.Р. Методика викладання іноземних мов та їх аспектів у вищій школі. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2019. 256 с.
2. Dodge, B. Some Thoughts About WebQuests/ 1995-1997// URL: http://webquest.sdsu.edu/about_webquests.html
3. Improving the Effectiveness of Language Learning: CLIL and Computer Assisted Language Learning. ICF GHK, 2014. 36 p. URL: <https://ec.europa.eu/education/sites/education/files/document-library-docs/>

***Рева Аліна,**
здобувачка вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня,
освітньо-професійної програми
«Публічне управління та адміністрування»;
Григоращенко Марина,
здобувачка вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня,
освітньо-професійної програми
«Маркетинг і реклама»;
науковий керівник:
Черушева Галина Батрбеківна,
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри філософії, права та
соціально-гуманітарних дисциплін;
Національна академія статистики, обліку та аудиту*

ФАКТОРНИЙ АНАЛІЗ ЕМОЦІЙНОГО ВИСНАЖЕННЯ СТУДЕНТІВ-ПЕРШОКУРСНИКІВ

Соціально-психологічна та освітня адаптація студентів пов'язана з психоемоційним напруженням, що проявляється на рівні їх психічного здоров'я. Вступ до академії – переломний момент у житті молодої людини. Новий етап життя – це нові емоції, реалізація потенційних можливостей та звершень, нові знайомства й найкращий час для досягнення своїх життєвих цілей.

Кожен випускник школи має свої уявлення й очікування від нового періоду самостійного життя в умовах вищого навчального закладу. Зіткнувшись з реальністю, молода людина зустрічається з новими обставинами, коли реалії суттєво різняться з власним баченням і мріями, що викликає певні емоційні реакції (зрідка розчарування), супроводжується емоційною напругою для подолання психологічних бар'єрів.

Труднощі в адаптації до нових умов навчання на початковому етапі вищої освіти спричинені багатьма об'єктивними та суб'єктивними факторами:

1. Вже на першому курсі студенти задаються питанням: «Чи правильний я зробив вибір?» Це стосується як вибору навчального закладу так і професійного спрямування, що стає вирішальним чинником у визначенні способів розв'язання різних життєвих проблем, зокрема професійного майбутнього.

«Вільний вибір професії передбачає співвіднесення індивідуальних якостей і можливостей із вимогами, які висуває кожна професія до людини й водночас повинен підпорядковуватись свідомій необхідності узгоджувати прагнення та наміри особистості з потребами суспільства». [4]

2. Система ЗВО потребує відповідального ставлення студента до оволодіння професійними знаннями, вміннями та навичками, самостійного опанування великим обсягом навчального матеріалу, оволодіння комунікативним досвідом в умовах нового освітнього середовища. В порівнянні з цим, засвоєння шкільної програми відбувається переважно під керівництвом вчителя.

3. Особливості переходу від школи до вищого навчального закладу пов'язані не тільки з новим формами навчання, різними видами наукової, культурно-творчої, громадської діяльності, а й з входженням в новий колектив студентів і викладачів, що потребує досвіду й готовності до міжособистісної та ділової комунікації. Відносини з викладачами у школі та закладах вищої освіти докорінно відрізняються. В шкільний період навчання спілкування відбувається в основному з однокласниками, з якими в більшості були знайомі із садочку. Педагоги у вузах сприймають студента як вже сформовану людину з власною точкою зору, мисленням та світоглядом. Взаємодія студентів та викладачів здійснюється за принципами суб'єктно-суб'єктних відносин.

4. За статистикою значна частина студентів (55-60%) під час навчання у ЗВО проживають в гуртожитку. В основному це внутрішньо переміщенні особи з інших регіонів України. З одного боку, це є зручним для молодої людини: економія фінансових витрат та часу на дорогу, особливо, якщо це велике місто, можливість спілкування та підтримання дружніх стосунків з одногрупниками тощо. З іншого боку, для першокурсників це незвичний, новий формат співіснування з однолітками та старшокурсниками.

Аналіз досвіду проживання в гуртожитку свідчить, що для основної частини студентів важливим є особистий простір, власний розпорядок та ритм життя. Постійне перебування з новими людьми, з відмінними

особистісними цінностями, своєю поведінкою, нормами взаємовідносин та досвідом соціально-побутових обов'язків, які склалися в сім'ї, викликає необхідність адаптуватися до звичок кожного з них, безконфліктно вирішувати проблеми поділу простору й порядку речей, харчування, проведення вільного часу. Все це призводить до певного дискомфорту, знижує зосередженість та увагу в процесі самостійної роботи та підготовки до занять, і в цілому, впливає на працездатність та успішність студента.

5. Враховуючи ситуацію війни в країні, актуальним сьогодні є безпека людей. І саме це є одним із факторів при виборі випускниками закладу вищої освіти, зокрема: його розташування, місто, рівень безпеки та сприятливі умови навчання як на денній формі, так і в форматі онлайн. Крім того, важливим критерієм є усвідомлення абітурієнтом, що при переїзді в інше місто він залишає не тільки потенційно небезпечні зони бойових дій, а й значну частину свого життя (дім, сім'ю, друзів).

Автори роботи «Психологічна підтримка учасників освітнього процесу: аналіз викликів воєнного часу» Н. Андрущенко, Т. Плазова, Г. Черушева, підкреслюють, що події, які нині відбуваються в Україні, – це стрес для всіх учасників освітнього процесу. Внаслідок бойових дій значна кількість людей, і в першу чергу молодь, дістала психологічні травми різного ступеня, які ускладнюють або розривають спілкування з рідними та друзями, викликають почуття тривоги і страху, чим заважають адаптації до нинішніх умов, перешкоджають ефективному вирішенню освітніх завдань, вимагають особливої уваги та зусиль усіх учасників освітнього процесу. [3]

6. Свобода, яку юнаки та дівчата отримують після вступу у навчальний заклад, дещо затьмарює справжнє її розуміння:

- про-перше, неготовність молодої людини розпоряджатись цією свободою;
- по-друге, відсутність психологічної готовності та стресостійкості до незвичних та екстремальних ситуацій;
- по-третє, несформованість навичок щоденного планування своєї навчальної діяльності, самостійної роботи та власного вільного часу.

Вислів «прекрасний дух свободи, але не знаю що з нею робити» чудово розкриває загальний стан й поведінку студента-першокурсника. Так, поняття дисципліна, щоденна підготовка, відповідальність перед собою та батьками, які інвестують отримання вищої освіти тощо, стає другорядним. Притаманним для більшості студентів є не вчасне виконання завдань («потім дожену»), періодичні пропуски занять (немає контролю з боку батьків та викладачів), неповна віддача у підготовці до семінарів та практичних (студент працює без особливих інтелектуальних зусиль) і, як наслідок низька успішність.

7. Саме в період студентських років людина пізнає відчуття закоханості, любові, переживає перші стосунки. Водночас, перше кохання часто стає причиною розчарувань, втрати довіри, невпевненості в собі у відносинах, і як наслідок, нервові зриви, стреси, депресії. Це не тільки спричиняє біль а й впливає на сприйняття людей та життя в цілому. Розбите

серце залишає відбиток на емоційному стані людини і потребує тривалого часу для його відновлення.

Новий етап життя молоді людини супроводжується суперечливими емоціями: радість від досягненої мети і водночас, ностальгія по шкільним рокам та хвилювання за майбутнє в умовах невизначеності. В адаптивний період студент стикається з багатьма факторами як зовнішнього впливу, так проблемами психологічного характеру. Все це в комплексі викликає перепади настрою, стресові стани, дискомфортне відчуття та невпевненість в собі. Мінливий емоційний фон виснажує молоду людини. Саме в цей період студенти-першокурсники ще не в повній мірі усвідомлюють себе як суб'єкта конкретної професійної діяльності, не можуть визначити перспективи свого кар'єрного зростання. Напруження, яке виникає через подібну ситуацію викликає почуття постійної тривоги та страху перед невідомим.

Кожна молода людина є індивідуальністю зі своїми психологічними якостями, емоційною культурою, власними морально-етичними цінностями, життєвими цілями та світоглядом. Якщо людина, з притаманною їй екстравертивністю, впевнена в своїх діях, відкрита до змін в своєму житті, адаптивний період в нових умовах навчання проходить швидко і безболісно. Студенти, які за характерними особливостями є інтровертами й спрямовані у власний внутрішній світ, більш тривалий час проходять період соціально-психологічної та освітньої адаптації на фоні психічного напруження та емоційного виснаження.

Емоційне виснаження досить небезпечний стан, що провокується безліччю чинниками. Психологія характеризує емоційне виснаження як деструктивний стан, спричинений накопиченням стресу. Студенту доволі важко самотійно знайти вихід, тому важливо не закриватись від проблем і оточення, а намагатися зрозуміти ситуацію, і в разі потреби, звернутися за допомогою до близьких людей або спеціаліста.

Факторний аналіз адаптації першокурсників до нових умов організації освітнього процесу у вищій школі дозволяє зробити висновки, що успішність навчання та життєдіяльності студентської молоді в цілому залежать від створення сприятливих соціально-психологічних умов швидкої адаптації та забезпечення їх психічного здоров'я й комфортного самопочуття в процесі навчання.

Список використаних джерел

1. Cherusheva, G. B., & Syniakov, A. V. (2022). Psychological factors of professional self-determination student youth. Science, innovations and education: problems and prospects. *Proceedings of the 8th International scientific and practical conference*. CPN Publishing Group. Tokyo, Japan. 2022. Pp. 178-189 URL: <https://sci-conf.com.ua/viii-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-science-innovations-and-education-problems-and-prospects-9-11-marta-2022-goda-tokio-yaponiya-arhiv/.227p>

2. Zhylin, M., Mendelo, V., Cherusheva, G., Romanova, I., & Borysenko, K. (2023). Analysis of the role of emotional intelligence in the formation of identity in different European cultures. *Análisis del papel de la inteligencia emocional en la formación de la identidad en diferentes culturas Europeas Amazonia Investiga*, 12(62), 319-326. <https://doi.org/10.34069/AI/2023.62.02.32> URL: <http://www.amazoniainvestiga.info> ISSN 2322 - 6307
3. Черушева, Г.Б, Плазова, Т. І., Андрущенко, Н. В. (2023). Психологічна підтримка учасників освітнього процесу: аналіз викликів воєнного часу. *Габітус (науковий журнал із соціології та психології). Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій*. Випуск 47/2023,153-158. Видавничий дім «Гельветика» 2023. URL: <https://habitus.od.ua/journals/2023/47-2023/27.pdf>
4. Cherusheva G. B., Onatsko M. Main Stages of Professional Self-Determination of Modern Youth. *Science and technology: problems, prospects and innovations. Proceedings of the 1st International scientific and practical conference*. CPN Publishing Group. Osaka, Japan. 2022. Pp.229-235. URL: <https://sci-conf.com.ua/i-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-science-and-technology-problems-prospects-and-innovations-19-21-10-2022-osaka-yaponiya-arhiv/>

Стогній Ірина Валеріївна,
*старший викладач кафедри іноземних мов;
Національна академія статистики, обліку та аудиту*

**ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ «ЗЕЛЕНИХ ЧОРНИЛ»
НА ЗАНЯТТЯХ
З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ПЕРШОГО КУРСУ
ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
НЕФІЛОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ**

Одним із етапів у житті молодшої людини стає вибір майбутньої професії та закладу освіти, який здатний забезпечити відповідними знаннями та розвитком професійних навичок. Для реалізації цих завдань педагоги виділяють чотири основних функції: освітню, виховну, розвивальну та професійну.

Сутність освітньої функції полягає у наданні студентам можливості здобути наукові систематизовані знання відповідно до навчального плану за профілем підготовки, а також набути відповідних умінь і навичок з метою застосування їх на практиці.

Виховна функція спрямована на формування всебічно розвиненої особистості, її індивідуальних і професійно значущих якостей, світогляду і загальної культури студентів.

Розвивальна функція навчання зорієнтована на формування творчої особистості, на розвиток її мислення, пам'яті, уяви, спостережливості, мови